

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 24 lipca 2018 r.

WK-I.431.4.37.2018
(WK-I.431.1.56.2017)

**Pan
Mariusz Bieniek
Starosta Powiatu Płockiego**

**Starostwo Powiatowe w Płocku
ul. Bielska 59
09-400 Płock**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej¹, art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie² [REDAKTOR] – inspektor wojewódzki i [REDAKTOR] – starszy inspektor w Oddziale Kontroli Jednostek Samorządu Terytorialnego oraz [REDAKTOR] – kierownik Oddziału Kontroli Finansowej Wydziału Kontroli przeprowadziły³ kontrolę w Starostwie Powiatowym w Płocku, z siedzibą przy ul. Bielskiej 59.

Kontrola obejmowała realizację zadań z zakresu administracji rządowej w przedmiocie:

- wyłączania gruntów z produkcji rolniczej, zapobiegania degradacji gruntów, rekultywacji i zagospodarowania gruntów oraz prowadzenia kontroli i sprawozdawczości w sprawach ochrony gruntów rolnych – w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 26 września 2017 r.,
- przygotowania systemu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej – w okresie od 31 sierpnia 2015 r. do 31 marca 2017 r.,
- wykorzystania dotacji udzielonej na realizację zadania w zakresie nieodpłatnej pomocy prawnej – w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r.

¹ Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092).

² Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2234 z późn. zm.).

³ Kontrola została przeprowadzona w terminie od 16 października do 17 listopada 2017 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego oraz stanowiska wobec zastrzeżeń, przekazuję Panu Staroście wystąpienie pokontrolne.

I. Wyłączanie gruntów z produkcji rolniczej, zapobieganie degradacji gruntów, rekultywacja i zagospodarowanie gruntów oraz prowadzenie kontroli i sprawozdawczości w sprawach ochrony gruntów rolnych

W okresie objętym kontrolą przyjęto 670 wniosków o wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej. Rozpatrując ww. podania Starosta Płocki:

- wydał 169 decyzji zezwalających na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej,
- wydał 11 decyzji umarzających postępowanie w całości, w związku z wycofaniem żądania przez wnioskodawców,
- 9 wniosków pozostawił bez rozpoznania, ze względu na nieusunięcie jego braków w wyznaczonym terminie,
- w 52 przypadkach poinformował wnoszących o braku konieczności uzyskania zezwolenia na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej,
- w 429 przypadkach zakończył postępowania adnotacjami na mapach zagospodarowania terenu stwierdzając, że grunty objęte wnioskami nie podlegały ochronie przewidzianej w ustawie o ochronie gruntów rolnych i leśnych⁴.

Starosta Płocki wydał także 11 decyzji w sprawach rekultywacji i zagospodarowania gruntów, w tym 8 określających kierunek, termin i osobę zobowiązaną do rekultywacji oraz 3 uznające rekultywację za zakończoną. Nie wydawano decyzji odmownych, decyzji nakazujących zalesienie, zadrzewienie lub zakrzewienie gruntów lub założenie na nich trwałych użytków rolnych ze względu na ochronę gleb przed erozją i ruchami masowymi ziemi, a także decyzji z urzędu na podstawie art. 28 ust. 1–4 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Na terenie powiatu płockiego w okresie kontrolowanym prowadzono 33 rekultywacje gruntów. W powyższym okresie Starosta Płocki przeprowadził 10 kontroli dotyczących rekultywacji gruntów, zgodnie z art. 27 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Ze względu na brak zdarzeń wymagających kontroli nie prowadzono postępowań dotyczących wykonania obowiązków określonych w art. 27 ust. 1 pkt 1, 3-5 ww. ustawy.

⁴ Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1161).

Nie prowadzono także okresowych badań poziomu skażenia gleb i roślin dla gruntów położonych na obszarach, o których mowa w art. 18 i 19 ww. ustawy.

Kontroli poddano 18 spraw dotyczących wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej, w tym 15 zakończonych decyzjami zezwalającymi na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej oraz 3 zakończone decyzją umarzającą w całości postępowanie w ww. zakresie, a także 14 spraw zakończonych w inny sposób niż poprzez wydanie decyzji, tj. 5 zakończonych pismem informującym, 6 zakończonych adnotacjami na projektach zagospodarowania terenu oraz 3 wnioski pozostawione bez rozpoznania. Kontroli poddano także 4 sprawy z zakresu rekultywacji gruntów, w tym 3 decyzje ustalające kierunek, termin oraz osobę zobowiązaną do rekultywacji oraz 1 decyzję uznającą rekultywację za zakończoną. Ponadto badaniu poddano 5 kontroli z zakresu rekultywacji gruntów, a także 5 zawiadomień o powstałych w ubiegłym roku zmianach w zakresie gruntów podlegających rekultywacji.

W kontrolowanej jednostce opracowano wzór wniosku o wydanie decyzji zezwalającej na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej, który określał wymagane załączniki udostępniony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej starostwa oraz w siedzibie Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami. Decyzje z zakresu rekultywacji i zagospodarowania gruntów wydawane były na podstawie pisemnych podań sporządzanych przez zainteresowanych.

Skontrolowane decyzje dotyczące wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej oraz decyzje w sprawie rekultywacji i zagospodarowania gruntów zostały wydane z zachowaniem właściwości rzeczowej i miejscowej organu, określonej w art. 5 ust. 2 i art. 22 ust. 2 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz art. 21 § 1 kpa⁵ oraz zostały podpisane przez osoby posiadające stosowne upoważnienie organu.

Decyzje zezwalające na wyłączenie gruntu z produkcji rolniczej dotyczyły gruntów określonych w art. 11 ust. 1 i 1b ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych i zawierały elementy, o których mowa w art. 107 § 1 kpa, a także pouczenie inwestorów o obowiązku określonym w art. 22 ust. 2 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne⁶, tj. zgłaszania właściwemu staroście wszelkich zmian danych objętych ewidencją gruntów i budynków w terminie 30 dni od dnia powstania tych zmian, oraz o karze grzywny za niedopełnienie tego obowiązku określonej w art. 48 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy.

⁵ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 z późn. zm.).

⁶ Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2017 r. poz. 2101 z późn. zm.).

W przypadku 7 spraw⁷, w których nałożono na strony obowiązek uiszczenia należności i opłat rocznych lub samych opłat rocznych, w decyzjach określono:

- należność za wyłączenie gruntu z produkcji rolniczej oraz obowiązek jej wniesienia lub zwolnienie z jej zapłaty,
- opłatę roczną z tytułu użytkowania na cele nierolnicze gruntów wyłączonych z produkcji rolniczej,
- termin uiszczenia należności i opłat rocznych oraz numer konta bankowego, na który należy je wnieść,
- pouczenie o skutkach nieterminowego wnoszenia opłat,
- pouczenie o konieczności uprzedzenia nabywcy o obowiązku uiszczania opłat rocznych w razie zbycia gruntów objętych decyzją, a także informację o możliwości uzyskania zwrotu uiszczonej należności w przypadku rezygnacji z wyłączenia gruntu w okresie dwóch lat od uzyskania prawa do wyłączenia⁸.

Pięciu wnioskodawców⁹, na podstawie art. 12a ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, nie dotyczył obowiązek uiszczenia należności i opłat rocznych z uwagi na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej na cele budownictwa mieszkaniowego.

W pięciu poddanych kontroli decyzjach zezwalających¹⁰, wnioskodawcy byli zwolnieni z obowiązku uiszczenia jednorazowej należności stosownie do art. 12 ust. 6 ww. ustawy, ponieważ wartość gruntu przewyższała wartość należności. Wartość gruntu obliczano na podstawie dołączonych do wniosków operatów szacunkowych sporządzonych przez uprawnionych rzeczoznawców. Należności za wyłączenie gruntu z produkcji rolniczej¹¹ i opłaty roczne stanowiące 10% wartości należności określonych zgodnie z art. 12 ust. 7 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych zostały ustalone w prawidłowej wysokości¹².

⁷ Decyzje oznaczone: GGN-II.6124.5.2016, GGN-II.6124.105.2016, GGN-II.6124.116.2016, GGN-II.6124.88.2017, GGN-II.6124.43.2017, GGN-II.6124.141.2017, GGN-II.6124.222.2017.

⁸ Decyzje oznaczone: GGN-II.6124.105.2016, GGN-II.6124.88.2017.

⁹ Decyzje oznaczone: GGN-II.6124.6.2016, GGN-II.6124.62.2016, GGN-II.6124.131.2016, GGN-II.6124.2.2017, GGN-II.6124.238.2017.

¹⁰ Decyzje oznaczone: GGN-II.6124.5.2016, GGN-II.6124.116.2016, GGN-II.6124.43.2017, GGN-II.6124.141.2017, GGN-II.6124.222.2017.

¹¹ Decyzje oznaczone: GGN-II.6124.105.2016, GGN-II.6124.88.2017.

¹² Decyzje oznaczone: GGN-II.6124.5.2016, GGN-II.6124.105.2016, GGN-II.6124.116.2016, GGN-II.6124.43.2017, GGN-II.6124.88.2017, GGN-II.6124.141.2017, GGN-II.6124.222.2017; w przypadku decyzji oznaczonych: GGN-II.6124.105.2016, GGN-II.6124.116.2016, GGN-II.6124.88.2017 naliczono opłaty roczne z tytułu trwałego wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej z jednoczesnym zwolnieniem z uiszczania opłat rocznych części gruntów przeznaczonych na cele budownictwa mieszkaniowego jednorodzinne.

Powierzchnia gruntów określona w decyzjach odpowiadała powierzchni wskazanej w bilansach terenów zagospodarowania działek, stanowiących załącznik do wniosków. W wydanych decyzjach nie nakładano na strony obowiązku zdjęcia oraz wykorzystania próchnicznej warstwy gleby na cele poprawy wartości użytkowej gruntów.

Starosta przed wydaniem decyzji w sprawach rekultywacji i zagospodarowania gruntów zasięgnął opinii właściwych organów, zgodnie z art. 22 ust. 2 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, a po wydaniu decyzji – przekazywał ich kopie do wiadomości ww. organów. Decyzje w sprawach rekultywacji i zagospodarowania gruntów zawierały odpowiednie elementy wynikające z art. 22 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. W ww. decyzjach zawarto także pouczenie o obowiązku wynikającym z art. 22 ust. 3 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, tj. informowania organu o powstałych w ciągu roku zmianach w zakresie gruntów podlegających rekultywacji – w terminie do 28 lutego każdego roku.

Starosta przed wydaniem decyzji w sprawach rekultywacji i zagospodarowania gruntów zasięgnął opinii właściwych organów, zgodnie z art. 22 ust. 2 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, a po wydaniu decyzji przekazywał ich kopie do wiadomości ww. organów. Decyzje w sprawach rekultywacji i zagospodarowania gruntów zawierały odpowiednie elementy wynikające z art. 22 ust. 1 pkt 2-4 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, a także dodatkowo – w przypadku decyzji ustalających kierunek, termin i osobę zobowiązaną do rekultywacji – zakres i sposób wykonania rekultywacji. Decyzje ustalające kierunek rekultywacji wskazywały na obowiązek corocznego informowania starosty o powstałych w poprzednim roku zmianach w zakresie rekultywacji oraz konieczność uzyskania po zakończeniu prac decyzji o uznaniu rekultywacji za zakończoną.

Przed przeprowadzeniem kontroli wykonania obowiązku rekultywacji, o której mowa w art. 27 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, organ zawiadamiał osoby obowiązane do rekultywacji, a w przypadkach obszarów górniczych – również okręgowy urząd górniczy, nie później niż na 3 dni przed planowaną kontrolą, stosownie do art. 27 ust. 4 ww. ustawy. W ramach kontroli przeprowadzano oględziny gruntów objętych obowiązkiem rekultywacji, z których sporządzano protokół z dokumentacją fotograficzną.

Sprawozdania z realizacji przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych za 2015 r. i 2016 r., tj. RRW-11 dotyczące wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej, rekultywacji i zagospodarowania gruntów oraz zasobów i eksploatacji złóż torfów, a także RRW-12 dotyczące gromadzenia i wykorzystania m.in. środków z należności i opłat rocznych, zostały przekazane

do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie z zachowaniem terminów¹³ określonych w objaśnieniach do formularzy, stanowiących załączniki do rozporządzenia w sprawie określania wzorów formularzy sprawozdawczych¹⁴.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wydanie czterech decyzji w sprawach rekultywacji i zagospodarowania gruntów oznaczonych: GGN-II.6122.2.2016, GGN-II.6122.4.2016, GGN-II.6122.2.2017 oraz GGN-II.6122.7.2017 z przekroczeniem 2 – miesięcznego terminu określonego w art. 35 kpa, tj. po, odpowiednio: 211 dniach, 95 dniach, 197 dniach i 70 dniach od daty wpływu wniosku, bez podania stronie przyczyn zwłoki oraz wskazania nowego terminu załatwienia sprawy. Powyższym zaniechaniem naruszono art. 36 kpa. stanowiący, że *„O każdym przypadku niezakończona sprawy w terminie (...) organ administracji publicznej obowiązany jest zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki i wskazując nowy termin załatwienia sprawy”* – obowiązek ten ciąży na organie administracji publicznej również w przypadku zwłoki w załatwieniu sprawy z przyczyn niezależnych od organu.

Ponadto w wyżej wymienionych sprawach, jak również w przypadku decyzji zezwalającej na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej oznaczonej GGN-II.6124.43.2017, którą organ wydał po upływie miesiąca, a przed upływem 2 miesięcy od dnia wpływu wniosku, nie powiadomiono strony o zakwalifikowaniu sprawy jako szczególnie skomplikowanej. Należy zwrócić uwagę, że o uznaniu sprawy za szczególnie skomplikowaną, a tym samym o przyjęciu 2-miesięcznego terminu na jej załatwienie decyduje organ administracji publicznej, przy czym z uwagi na uznaniowy charakter tej kwalifikacji, organ winien powiadomić o tym fakcie stronę. Niepowiadomienie strony przez organ administracji publicznej o niezakończona sprawy w terminie określonym w kpa może, po upływie miesięcznego terminu od dnia złożenia

¹³ Termin przekazania sprawozdania RRW-11 został przedłużony o 4 dni. Termin ten został uzgodniony z Urzędem Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego.

¹⁴ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2015 (Dz. U. poz. 1330) oraz załączniki do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 marca 2015 r. w sprawie określenia wzorów formularzy sprawozdawczych, objaśnień co do sposobu ich wypełniania oraz wzorów kwestionariuszy i ankiet statystycznych stosowanych w badaniach statystycznych ustalonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2015 (Dz. U. poz. 561, z późn. zm.); rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 lipca 2015 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2016 (Dz. U. poz. 1304 z późn. zm.) oraz załączniki do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 marca 2016 r. w sprawie określenia wzorów formularzy sprawozdawczych, objaśnień co do sposobu ich wypełniania oraz wzorów kwestionariuszy i ankiet statystycznych stosowanych w badaniach statystycznych ustalonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2016 (Dz. U. poz. 460, z późn. zm.).

wniosku, skutkować wniesieniem przez stronę w trybie art. 37 kpa zażalenia na bezczynność organu administracji.

2. Wezwanie inwestorów w trybie art. 64 § 2 kpa do złożenia dodatkowych dokumentów, pomimo braku podstaw prawnych do nałożenia takiego obowiązku: w przypadku sprawy oznaczonej GGN-II.6124.55.2016 – operatu szacunkowego określającego wartość rynkową gruntów w celu ustalenia należności i opłat z tytułu wyłączenia gruntów¹⁵, zaś w przypadku sprawy oznaczonej GGN-II.6124.104.2016 – opinii rozstrzygającej stopień uwilgotnienia gruntu pod kątem pochodzenia gleby, sporządzonej przez osobę uprawnioną¹⁶. Z uwagi na niezuzupełnienie przez inwestorów w wyznaczonym terminie ww. dokumentów wnioski o wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej pozostawiono bez rozpoznania.

¹⁵ Zgodnie z wyjaśnieniem Zastępcy Dyrektora Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami cyt.: „(...) Aby organ orzekający mógł wyliczyć (...) należność pomniejszoną o wartość gruntu, niezbędną dla obliczenia była wartość gruntu ustalona według cen rynkowych gdyż zgodnie z art.12 ust.6 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych „należność jednorazową pomniejsza się o wartość gruntu, ustaloną według cen rynkowych stosowanych w danej miejscowości w obrocie gruntami, w dniu faktycznego wyłączenia tego gruntu z produkcji”. Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych nie reguluje tej kwestii w jaki sposób organ ma określić wartość gruntu, ustaloną według cen rynkowych stosowanych w danej miejscowości. Regulacja ta natomiast została zawarta w art. 7 ustawy o gospodarce nieruchomościami (...), który wskazuje, że „jeżeli istnieje potrzeba określenia wartości nieruchomości, wartość tę określają rzeczoznawcy majątkowi.” Powyższy przepis wskazuje zatem, że organ orzekający w sprawach o ochronie gruntów rolnych i leśnych nie posiada uprawnień do określania wartości nieruchomości, którą jedynie rzeczoznawca majątkowy może określić w operacie szacunkowym. Ponadto stanowisko takie podtrzymane było w informacji o wynikach kontroli NIK P/11/141 nr ewid. 156/2012/P11141/LKR z zakresu „Wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej i jego skutków dla ewidencji podatkowej w gminach w latach 2001-2012” według której najbardziej aktualne dane w odniesieniu do cen rynkowych dostarczają operaty szacunkowe sporządzone dla wyłączenia gruntu”.

¹⁶ Zgodnie z wyjaśnieniem Zastępcy Dyrektora Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami cyt.: „(...) art.2 ust.1 pkt 9 stanowi, że do gruntów rolnych również zaliczane są torfowiska i oczka wodne. Według zawartego w ustawie o ochronie gruntów rolnych i leśnych słownika art.4 pkt 10) przez oczka wodne rozumie się naturalne śródpolne i śródleśne zbiorniki wodne o powierzchni do 1ha, niepodlegające klasyfikacji gleboznawczej. Powyższy przepis wskazuje zatem, że określone w ewidencji gruntów i budynków użytki rolne określone jako N- nieużytki mogą również stanowić tereny śródpolnych zbiorników wodnych. Wg definicji zawartej w załączniku nr 6 do rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków, „do nieużytków - N zalicza się grunty rolne nienadające się bez znacznych nakładów do działalności wytwórczej w rolnictwie, w szczególności (...). Dla organu orzekającego powyższe definicje sugerowały, że wskazany (...) użytek rolny – nieużytek /N/, może mieścić również się w katalogu gruntów rolnych określonych w art. 2 ust. 1 pkt 9 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, dla których wymagana jest decyzja zezwalająca na wyłączenie oraz określająca obowiązki wynikające z tego tytułu (...). Dla organu orzekającego ta niespójność przepisów zawartych w ustawie o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz prawie geodezyjnym i kartograficznym, jak również wątpliwości wynikające z materiału dowodowego w sprawie wskazywały, że grunt przeznaczony pod inwestycję nie tylko stanowić może grunty organiczne, opisane są jako 3zM- użytki zielone słabe i bardzo słabe typu gleby murszowo – mineralne i murszowate, ale również może być gruntem pokrytym wodami niepodlegającym klasyfikacji gleboznawczej. Bowiem do takich użytków opisanych jako N stanowiących tereny okresowo podmokłe, zalicza się niesklasyfikowane śródpolne zbiorniki wodne, które w okresach suchych ulegają przesuszeniu stanowiąc naturalne zadolenia, zapadliska i nierówności terenowe wymagające wyrównania masami ziemnymi, a organ | nie posiada legitymacji do klasyfikowania gruntów niesklasyfikowanych. Z uwagi na brak jasnych przesłanek dla organu orzekającego do wydania decyzji zezwalającej i obciążającej stronę obowiązkami wynikającymi z tego tytułu bądź do wydania decyzji stwierdzającej wyłączenie, czy też wydania samej zgody na grunty stanowiące gleby pochodzenia mineralnego mając na uwadze interes strony organ wystąpił z prośbą do wnioskodawców o przedłożenie opinii rozstrzygającej powyższą kwestię i sklasyfikowanie gruntu określonego jako nieużytek N”.

Należy wskazać, że brak przedłożenia ww. dokumentów nie stanowi braku formalnego wniosku. Stosowanie przez organ wezwania na podstawie art. 64 § 2 kpa powinno służyć wyłącznie usunięciu braków formalnych wynikających ze ściśle określonych przepisów i nie może zmierzać do merytorycznej oceny przedstawionego wniosku. Powyższy przepis nie może także być wykładany szeroko i zamykać stronie możliwości rozpatrzenia jej sprawy w sposób merytoryczny¹⁷.

3. Wydanie decyzji zezwalającej na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej¹⁸ oraz pisma informującego, że grunty nie wymagają wydania decyzji zezwalającej na wyłączenie z produkcji rolniczej¹⁹ małżeństwu, a także rozpatrzenie 2 wniosków²⁰ poprzez umieszczenie na projektach zagospodarowania gruntów, na których wyłączenie z produkcji rolniczej nie było wymagane uzyskanie zezwolenia – adnotacji stwierdzającej, że grunty nie podlegają ochronie przewidzianej w ww. ustawie pomimo, że na wnioskach brakowało podpisu jednego z małżonków. Z treści podań wynikało, że wnioskodawcami są małżonkowie, a zgodnie z art. 63 § 3 kpa podanie wniesione pisemnie powinno być podpisane przez wszystkich wnioskodawców. Pomimo występujących braków formalnych, organ zezwalający nie zastosował względem jednego z małżonków procedury określonej w art. 64 § 2 kpa, zgodnie z którym *„Jeżeli podanie nie czyni zadość innym wymaganiom ustalonym w przepisach prawa, należy wezwać wnoszącego do usunięcia braków w terminie siedmiu dni z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie podania bez rozpoznania”*.
4. Rozpatrzenie 11 wniosków o wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej²¹ w stosunku do których nie istniał obowiązek uzyskania zezwolenia na wyłączenie z produkcji rolniczej w sposób nieprzewidziany przepisami kpa. W pięciu przypadkach organ wydał pisma informujące o tym wnioskodawców²², natomiast w sześciu pozostałych przypadkach²³ postępowanie zakończono adnotacją na projektach zagospodarowania gruntów, że grunty nie wymagają wydania decyzji zezwalającej na wyłączenie z produkcji rolniczej zgodnie

¹⁷ Wyrok NSA z dnia 20 stycznia 2017 r. o sygn. II OSK 1539/16.

¹⁸ Decyzja oznaczona GGN-II.6124.116.2016.

¹⁹ Pismo oznaczone GGN-II.6124.48.2017.

²⁰ Sprawy oznaczone: GGN-II.6124.40.2017, GGN-II.6124.46.2017.

²¹ Sprawy oznaczone: GGN-II.6124.4.2016, GGN-II.6124.129.2016, GGN-II.6124.6.2017, GGN-II.6124.48.2017, GGN-II.6124.230.2017, GGN-II.6124.38.2017, GGN-II.6124.40.2017, GGN-II.6124.46.2017, GN-II.6124.50.2017, GGN-II.6124.171.2017, GGN-II.6124.267.2017.

²² Sprawy oznaczone: GGN-II.6124.4.2016, GGN-II.6124.129.2016, GGN-II.6124.6.2017, GGN-II.6124.48.2017, GGN-II.6124.230.2017.

²³ Sprawy oznaczone: GGN-II.6124.38.2017, GGN-II.6124.40.2017, GGN-II.6124.46.2017, GN-II.6124.50.2017, GGN-II.6124.171.2017, GGN-II.6124.267.2017.

z art. 11 ust. 1 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Należy jednak wskazać, że Kodeks postępowania administracyjnego określa zamknięty katalog sposobów zakończenia postępowania. Ogólną zasadą jest zakończenie postępowania decyzją administracyjną. W przypadkach natomiast, gdy organ w toku postępowania stwierdzi jego bezprzedmiotowość – winien je umorzyć na podstawie art. 105 § 1 kpa w drodze stosownej decyzji. W sytuacjach, gdy brak możliwości prowadzenia postępowania wynika z samego podania, np. gdy klasa gruntu powoduje, że brak jest możliwości wydania decyzji o jego wyłączeniu z produkcji rolniczej, właściwym trybem jest wydanie postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania w oparciu o art. 61a kpa. Należy przy tym podkreślić, że obowiązujące przepisy nie dają podstaw do zakończenia rozpoznawczego postępowania administracyjnego w formie pisma informującego o braku konieczności wydania decyzji lub poprzez adnotację na wniosku.

5. Brak w decyzji umarzającej postępowanie w związku z wycofaniem wniosku²⁴ oraz w decyzji umarzającej postępowanie w związku, że tereny wskazane do wyłączenia nie stanowią użytków rolnych podlegających wyłączeniu z produkcji rolniczej²⁵ – uzasadnienia prawnego, czym naruszono art. 107 § 1 kpa określający wymagane elementy decyzji²⁶.
6. Pominięcie w postępowaniu zakończonym wydaniem decyzji rekultywacyjnej²⁷ właścicieli gruntów, dla których ustalany był kierunek rekultywacji. Z akt postępowania wynika, że właściciele gruntów nie zostali powiadomieni o wszczęciu postępowania o zwróceniu się do innych organów współdziałających o zajęcie stanowiska w sprawie oraz o możliwości zapoznania się z materiałem dowodowym przed wydaniem decyzji w sprawie wydania decyzji, jak również nie została doręczona im decyzja kończąca postępowanie pomimo, że w decyzji zobowiązano właścicieli gruntów do zgłoszenia zmiany danych objętych ewidencją gruntów i budynków z chwilą zakończenia rekultywacji oraz o sankcjach karnych w przypadku nie zgłoszenia zmian danych objętych ewidencją gruntów i budynków, tj. o art. 22 ust. 2 i art. 48 ust. 1 pkt 5 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne²⁸. Zaniechaniem takim naruszono wymogi art. 61 § 4 kpa, zgodnie z którym „*O wszczęciu postępowania z urzędu lub na żądanie jednej ze stron należy zawiadomić wszystkie osoby*

²⁴ Decyzja oznaczona GGN-II.6124.42.2016.

²⁵ Decyzja oznaczona GGN-II.6124.146.2017.

²⁶ Zgodnie z wyjaśnieniem Zastępcy Dyrektora Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami cyt. „(...) uzasadnienie prawne (...) zostało zawarte w treści uzasadnienia tych decyzji poprzez przytoczenie art. 105 k.p.a. w brzmieniu: *postępowanie w tej sprawie stało się bezprzedmiotowe i podlega umorzeniu*”.

²⁷ Decyzja oznaczona GGN-II.6122.4.2016.

²⁸ Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2017 r. poz. 2101 z późn. zm.).

będące stronami w sprawie”. Powyższe działanie stoi również w sprzeczności z wyrażoną w art. 10 § 1 kpa zasadą czynnego udziału stron w postępowaniu.

7. Niepobranie opłaty skarbowej za wydanie trzech decyzji określającej kierunek i termin rekultywacji gruntów²⁹ oraz jednej decyzji o uznaniu rekultywacji za zakończoną³⁰. Zgodnie z regulacją zawartą w części I pkt 53 załącznika do ustawy o opłacie skarbowej, za wydanie ww. decyzji należy wnieść opłatę skarbową w wysokości 10 zł³¹.

Ponadto w wyniku kontroli stwierdzono:

- wskazanie stanowiska względem wyłączenia z produkcji użytków rolnych klasy IV, IVa pochodzenia mineralnego wyłącznie w uzasadnieniu decyzji³², zamiast w ich sentencjach. Biorąc jednak pod uwagę, że rozstrzygnięcia nie można ani domniemywać, ani wyprowadzać z treści uzasadnienia winno ono być wyrażone *expressis verbis* w osnowie decyzji³³;
- w podstawie prawnej badanych decyzji zezwalających na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej oraz decyzji z zakresu rekultywacji gruntów – wskazano art. 5 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych bez wskazania konkretnej jednostki redakcyjnej;
- korektę danych dotyczących powierzchni gruntów przewidzianej do wyłączenia w trzech wnioskach zakończonych decyzjami oznaczonymi: GGN-II.6124.116.2016, GGN-II.6124.222.2016, GGN-II.6124.9.2016 dokonaną bez podpisu bądź parafy wnioskodawcy. Wskazać należy, że nanoszenie zmian w treści wniosku powinno być dokonane w sposób czytelny, poprzez skreślenie niepoprawnej treści, tak aby pierwotny zapis pozostał czytelny. Obok korekty należy wpisać treść poprawną wraz z podpisem wnioskodawcy;
- nieumieszczenie adnotacji o zwolnieniu z opłaty skarbowej na wszystkich poddanych badaniu decyzjach zezwalających na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej, czym naruszono regulacje zawarte w § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie zapłaty opłaty skarbowej³⁴. Wskazać należy, że wydanie decyzji zezwalających na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej

²⁹ Decyzje oznaczone: GGN-II.6122.2.2016, GGN-II.6122.4.2016, GGN-II.6122.2.2017.

³⁰ Decyzja oznaczona GGN-II.6122.7.2017.

³¹ Zgodnie z wyjaśnieniem Zastępcy Dyrektora Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami z 14 listopada 2017 r., cyt.: „Za wydanie decyzji(...) z zakresu rekultywacji gruntów organ nie pobierał opłaty skarbowej, gdyż sugerowano się treścią zawartą w cz. III pkt 44 ppkt 3) ustawy o opłacie skarbowej odnoszący się do wydawania zezwoleń wydawanych na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych”.

³² Decyzje oznaczone: GGN-II.6124.116.2016, GGN-II.6124.6.2016 oraz GGN-II.6124.238.2017.

³³ Wyrok NSA w Warszawie z 12 kwietnia 1999 r., sygn. akt IV SA 1886/96, LEX nr 48694.

³⁴ Rozporządzenie Ministra Finansów z 28 września 2007 r. w sprawie zapłaty opłaty skarbowej (Dz. U. nr 187 poz. 1330).

jest zwolnione z opłaty skarbowej na podstawie części III pkt 44 ppkt 3 załącznika do ustawy o opłacie skarbowej³⁵,

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadań wynikających z ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych ocenia się **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

Zasadniczy wpływ na powyższą ocenę miał fakt zachowania właściwości miejscowej i rzeczowej organu, kompletności i terminowości wydawania decyzji o wyłączeniu gruntów z produkcji rolniczej, zasięgnięcia opinii właściwych organów przed wydaniem decyzji, prawidłowości naliczania należności i opłat rocznych, a także zwalniania z obowiązku ich uiszczenia. Mając natomiast na uwadze, że w wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości w zakresie poprawności rozpatrzenia wniosków i formy załatwienia wniosków o wyłączenie gruntu z produkcji rolniczej, a także nieterminowe załatwianie spraw dotyczących rekultywacji gruntów oraz brak opłaty skarbowej za wydanie decyzji z zakresu rekultywacji gruntów, a także nieterminowe przekazywanie wymaganych sprawozdań, jak również inne opisane wyżej uchybienia, uzasadnione jest sformułowanie oceny pozytywnej pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

II. Przygotowanie systemu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej

W kontrolowanym okresie na terenie powiatu plockiego (dalej powiat) wyznaczono, zgodnie z art. 8 ust. 2 w związku z art. 20 ust. 4 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej³⁶, cztery punkty nieodpłatnej pomocy prawnej, które usytuowano w sześciu lokalach pochodzących z zasobów gmin wchodzących w skład powiatu, tj. punkty prowadzone przez adwokatów i radców prawnych, zlokalizowane w budynkach:

1. Szkoły Podstawowej we Włókach, Włóki 16, gm. Bulkowo, pokój nr 1 i 2,
2. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Małej Wsi, przy ul. Płońskiej 2,
3. Urzędu Gminy Stara Biała, przy ul. Jana Kazimierza 1, pokój nr 1,
4. Urzędu Miasta i Gminy Gąbin, przy ul. Stary Rynek 16, pokój nr 5,
5. Urzędu Gminy w Nowym Duninowie, przy ul. Osiedlowej 1, pokój nr 1,
6. Hali sportowej w Łącku, przy ul. Gostynińskiej 2, pomieszczenie biurowe.

³⁵ Ustawa z 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1044.)

³⁶ Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz. U. 2017 poz. 2030).

Kontroli poddano dwa lokale³⁷, w których udzielana była nieodpłatna pomoc prawna stwierdzając, że zostały one dostosowane do wymogów określonych w § 5 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej³⁸. Jednocześnie ustalono, że ww. pomoc udzielana była we wszystkich punktach nieodpłatnej pomocy prawnej w przeciętnym wymiarze 5 dni w tygodniu przez co najmniej 4 godziny dziennie, zgodnie z wymogiem art. 8 ust. 3 ww. ustawy.

Powiat realizował w 2016 r. zadanie polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej wspólnie z gminami. Starosta Płocki w myśl art. 9 ust. 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej w 2015 r. zawarł z ww. gminami porozumienia w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej³⁹. Kontroli poddano wszystkie porozumienia stwierdzając, że zawierały one w szczególności informacje określone w art. 9 ust. 1 ww. ustawy.

Informacja o lokalizacji punktów wraz z harmonogramem wskazującym dni i godziny, w których była udzielana nieodpłatna pomoc prawna została zamieszczona na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (dalej BIP) Starostwa Powiatowego w Płocku oraz gmin, na których obszarze zlokalizowano punkty, czym zrealizowano wymogi wynikające z art. 9 ust. 1 i 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej. Powyższa informacja zawierała dane, o których mowa w § 4 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej.

Nieodpłatna pomoc prawna udzielana była na podstawie porozumień zawartych pomiędzy powiatem, a Radą Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie oraz Okręgową Radą Adwokacką w Płocku. Powyższe porozumienia zawierały informacje określone w art. 10 ust. 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zostały zawarte w terminie określonym w art. 26 ust. 2 ww. ustawy. Wojewoda Mazowiecki został zawiadomiony o zawartych porozumieniach pismem z 5 listopada 2015 r.

Zgodnie z dyspozycją określoną w art. 11 ust. 1 ww. ustawy Starostwo Powiatowe w Płocku, w trybie określonym w art. 11-15 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie⁴⁰, przeprowadziło otwarty konkurs ofert na prowadzenie dwóch punktów

³⁷ Oględziny przeprowadzono w budynku Urzędu Gminy w Nowym Duninowie oraz w budynku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Małej Wsi.

³⁸ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 318).

³⁹ Porozumienia z dnia 15 października 2015 r. z gminami: Bulkowo, Mała Wieś, Stara Biała, Gąbin, Nowy Duninów oraz Łąck.

⁴⁰ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. poz. 450).

nieodpłatnej pomocy prawnej przez organizacje pozarządowe prowadzące działalność pożytku publicznego. Z uwagi, iż żadna ze złożonych ofert nie spełniła wymogów zawartych w ogłoszonym konkursie, Zarząd Powiatu w Płocku uchwałą Nr 256/2015 z dnia 15 grudnia 2015 r. unieważnił otwarty konkurs ofert na powierzenie organizacji pozarządowej prowadzącej działalność pożytku publicznego prowadzenia dwóch punktów nieodpłatnej pomocy prawnej. W związku z powyższym nie powierzono żadnej organizacji pozarządowej prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie powiatu płockiego w 2016 r.

Starostwa Płocki przekazał pismem z 16 grudnia 2015 r. właściwym dziekanom informację zgodnie z wymogiem określonym art. 11 ust. 12 pkt 1, w związku z art. 26 ust. 4 i art. 10 ust. 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej. Wojewoda Mazowiecki został zawiadomiony o unieważnieniu otwartego konkursu ofert na powierzenie organizacjom pozarządowym prowadzenia dwóch punktów nieodpłatnej pomocy prawnej oraz o przekazaniu informacji dziekanom Okręgowej Radzie Adwokackiej w Płocku oraz Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Warszawie pismem z 16 grudnia 2015 r.

Starosta Płocki zawarł 42 umowy z adwokatami i radcami prawnymi udzielającymi nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze powiatu, wypełniając wymóg określony w art. 6 ust. 1 ww. ustawy. Badaniu poddano 10 umów zawartych z adwokatami i radcami prawnymi⁴¹ stwierdzając, że spełniały one wymagania określone w art. 6 ust. 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

Osoby udzielające nieodpłatnej pomocy prawnej w punktach zlokalizowanych na terenie gmin wchodzących w skład powiatu przekazywały Staroście Płockiemu karty nieodpłatnej pomocy prawnej oraz oświadczenia składane przez osoby uprawnione do korzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej zgodnie z art. 11 ust. 5 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej. Badaniu poddano 45 kart nieodpłatnej pomocy prawnej oraz 16⁴² ww. oświadczeń. Karty nieodpłatnej pomocy prawnej były kompletne i zostały złożone na formularzu określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania

⁴¹ W tym umowy zawarte z trzema adwokatami oraz z dwoma adwokatami na zastępstwo, a także zawarte z trzema radcami prawnymi oraz dwoma radcami prawnymi na zastępstwo.

⁴² W tym: 1 oświadczenie osoby, które w wyniku wystąpienia klęski żywiołowej, katastrofy naturalnej lub awarii technicznej znalazła się w sytuacji zagrożenia lub poniosły straty, 10 oświadczeń osób, które korzystały z pomocy społecznej, że nie wydano wobec nich decyzji o zwrocie nienależnie pobranego świadczenia, 5 oświadczeń osób, które są uprawnione, jednakże wymagają niezwłocznego uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej, w związku z sytuacją kryzysową lub zdarzeniem losowym, a w związku z ww. sytuacjami nie są w stanie przedstawić dokumentów wymienionych w ust. 2 pkt 1-5 i 7 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej. Oświadczenia składane przez osoby uprawnione do korzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej odpowiadały wzorom określonym w załącznikach nr 1-3 do ww. ustawy.

Starosta Płocki przekazał Wojewodzie Mazowieckiemu w terminie⁴³ określonym w art. 12 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej zbiorczą informację o wykonaniu zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze powiatu za 2016 r.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w przedmiocie przygotowania systemu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, **ocenia się pozytywnie.**

Wyniki kontroli wskazują, że wyznaczono prawidłową liczbę punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, w których nieodpłatną pomoc prawną udzielano zgodnie z wymogiem art. 8 ust. 3 ww. ustawy. Dostosowano lokale do wymogów określonych w rozporządzeniu w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej, udostępniono na stronie BIP starostwa oraz gmin wymagane informacje⁴⁴, zawarto kompletne porozumienia z Okręgową Radą Adwokacką w Płocku i Radą Okręgową Izby Radców Prawnych w Warszawie, o których poinformowano niezwłocznie wojewodę, terminowo podpisano umowy z adwokatami i radcami prawnymi, które zawierały wymagane elementy, terminowo przekazano wojewodzie zbiorczą informację o wykonaniu zadania polegającego na udzieleniu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz przyjęto kompletne karty nieodpłatnej pomocy prawnej oraz oświadczenia osób uprawnionych do korzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej. Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia uzasadnione jest sformułowanie oceny pozytywnej.

III. Wykorzystanie dotacji udzielonej na realizację nieodpłatnej pomocy prawnej

W 2016 r. powiat płocki na sfinansowanie zadania zleconego do wykonania na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej, polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej otrzymał z Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (dalej MUW), dotację celową w kwocie 247 200,00 zł, w rozdziale 75515 – *Nieodpłatna pomoc prawna*. Jak wynika z ksiąg rachunkowych oraz zgodnie z danymi wykazanymi w sprawozdaniu rocznym: *Rb-50 za IV kwartał 2016 r. o wydatkach związanych*

⁴³ Informacja zbiorcza została przekazana w dniu 30 marca 2017 r.

⁴⁴ Dotyczy informacji, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, a także w § 4 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej.

z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej (dalej Rb-50) dotacją wykorzystano w kwocie 244 088,87 zł. Niewykorzystana dotacja w kwocie 3 111,13 zł została zwrócona na rachunek bankowy MUW, z zachowaniem terminu ustalonego w art. 168 ust. 1 i 6 ustawy o finansach publicznych⁴⁵.

W wyniku kontroli prawidłowości wykorzystania otrzymanej dotacji, stwierdzono, że:

1. Kwota przekazanej dotacji do powiatu w wysokości 247 200,00 zł wynikała z prawidłowego wyliczenia – zgodnego z zasadą ustaloną w art. 20 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.
2. Powiat otrzymaną dotację na obsługę zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej przeznaczył na wynagrodzenia w wysokości 237 479,43 zł i na koszty obsługi organizacyjno-technicznej w wysokości 6 609,44 zł – co stanowi, odpowiednio – 96,07% i 2,67% otrzymanej dotacji i jest zgodne z postanowieniami art. 20 ust 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.
3. Starosta w związku z realizacją ww. zadania wypłacił wynagrodzenie w kwocie 237 479,43 zł na podstawie zawartych umów z: 14. Kancelariami Adwokackimi w wysokości 140 774,21 zł, 7. Kancelariami Radców Prawnych w wysokości 83 633,27 zł oraz z 1. radcą prawnym w wysokości 13 071,95 zł, a także wydatkował kwotę 6 609,44 zł w ramach obsługi organizacyjno-technicznej zadania.
4. Do środków otrzymanych z dotacji w rozdziale 75515 – *Nieodpłatna pomoc prawna* w Starostwie prowadzona była wyodrębniona ewidencja księgowa dochodów i wydatków, w sposób przejrzysty, gdzie możliwa była identyfikacja poszczególnych operacji gospodarczych.
5. Sprawdzone dowody źródłowe będące podstawą dokonanych wydatków spełniały wymogi art. 21 i 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴⁶ (dalej ustawa o rachunkowości).
6. Sprawdzone zapisy księgowe w ewidencji wydatków spełniały wymogi art. 20 ustawy o rachunkowości.
7. Dane wykazane w sprawozdaniu rocznym za 2016 r. – Rb-50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami sporządzonym przez jednostkę wynikały z ewidencji księgowej wydatków.

⁴⁵ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077).

⁴⁶ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r., poz. 395 z późn. zm.).

Ponadto w trakcie kontroli stwierdzono osiągnięcie w 2016 r. przez jednostkę dochodu w kwocie 31,33 zł z tytułu odsetek w wyniku zgromadzonych środków pieniężnych dotacji na oprocentowanym podstawowym rachunku bankowym, wg. umowy zawartej 7 maja 2015 r. pomiędzy powiatem plockim a Bankiem Spółdzielczym Mazowsze z siedzibą w Płocku przy ul. Warmińskiej 12.

Mając na względzie powyższe ustalenie należy wskazać, iż środki z dotacji zgodnie z ustawą o finansach publicznych mają służyć finansowaniu i dofinansowaniu realizacji zadań publicznych. Wydatki z budżetu państwa podlegają swoistym zasadom rozliczania i z tego powodu ich celem nie jest generowanie dodatkowych przychodów dla jednostek, w szczególności wynikających z oprocentowania tych środków i nie mogą stanowić nadwyżki środków. Dochód uzyskany z ww. tytułu powinien zostać przekazany na rachunek dochodów budżetu państwa.

W związku z powyższymi ustaleniami informuję Pana Starostę, że wykorzystanie dotacji otrzymanej w 2016 r. na realizację wydatków w rozdziale 75515 klasyfikacji budżetowej zostało ocenione **pozytywnie**.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Pana Starostę do podjęcia działań w celu wyeliminowania ustalonych nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Wydawania decyzji z zakresu rekultywacji i zagospodarowania gruntów zgodnie z zasadą szybkości postępowania wyrażoną w art. 12 kpa, w terminach określonych w art. 35 § 3 kpa, z uwzględnieniem zasady wyrażonej w art. 36 ww. ustawy, zobowiązującej organ do zawiadomienia strony o każdym przypadku niezłatwienia sprawy w terminie, z podaniem przyczyn zwłoki oraz nowego terminu załatwienia sprawy.
2. Odstąpienia od stosowania art. 64 kpa, w sytuacji występowania do inwestora o przedstawienie dokumentów niestanowiących braków formalnych wniosku, a w przypadku brakującej dokumentacji niezbędnej do rozstrzygnięcia sprawy, wzywania inwestora, w trybie art. 50 § 1 kpa.
3. Rozpatrywania spraw dotyczących wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej, na podstawie wniosków podpisanych zgodnie z art. 63 § 3 kpa, z uwzględnieniem art. 64 § 2 kpa.
4. Rozpatrywania wniosków o udzielenie zezwolenia na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej – w przypadkach, gdy na powyższe działanie nie jest wymagane uzyskanie zezwolenia –

w trybie i na zasadach określonych w kpa, tj. wydawania postanowień o odmowie wszczęcia postępowania na podstawie art. 61a kpa lub decyzji umarzających postępowanie na podstawie art. 105 § 1 kpa.

5. Wskazywania uzasadnienia prawnego w decyzjach umarzających postępowanie, zgodnie z art. 107 § 1 kpa.
6. Informowanie wszystkich stron postępowania w sprawach rekultywacji o wszczęciu postępowania, o możliwości zapoznania się z materiałem dowodowym przed wydaniem rozstrzygnięcia, a także doręczania stronom decyzji kończących postępowanie, zgodnie z wymogami art. 61 § 4 kpa oraz zasadą czynnego udziału wyrażoną w art. 10 § 1 kpa,
7. Pobierania opłaty skarbowej za wydanie decyzji określającej kierunek i termin rekultywacji gruntów, a także decyzji o uznaniu rekultywacji za zakończoną zgodnie z regulacją zawartą w części I pkt 53 załącznika do ustawy o opłacie skarbowej i przechowywania w aktach sprawy dowodu jej uiszczenia.

Ponadto zwracam uwagę na konieczność:

- wskazywanie w rozstrzygnięciu decyzji, a nie w jej uzasadnieniu stanowiska względem wyłączenia z produkcji użytków rolnych klasy IV, IVa pochodzenia mineralnego;
- wskazywanie pełnej podstawy prawnej tj. ze wskazaniem konkretnej jednostki redakcyjnej w decyzjach zezwalających na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej oraz decyzjach z zakresu rekultywacji gruntów;
- opatrywania dokonanych korekt we wnioskach podpisem lub parafą osoby jej dokonującej;
- umieszczania adnotacji o zwolnieniu z opłaty skarbowej na decyzjach zezwalających na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej, zgodnie z wymogiem określonym w § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie zapłaty opłaty skarbowej.

Ponadto proszę o dokonanie wpłaty kwoty 31,33 zł – dochodu uzyskanego przez jednostkę w 2016 r. z tytułu odsetek naliczonych przez bank od zgromadzonych środków pieniężnych dotacji na oprocentowanym podstawowym rachunku bankowym, na rachunek bankowy MUW Nr 36 1010 1010 0100 6722 3100 0000, § 092 – wpływy z pozostałych odsetek, rozdział 75515 – nieodpłatna pomoc prawna.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Zobowiązuję Pana Starostę na podstawie art. 49 ww. ustawy do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych albo innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

*z up. Wojewody Mazowieckiego
Jarosław Szajner
Dyrektor Generalny
Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego
w Warszawie*